

Article: Apunts turístics de Puigpelat

No us perdeu: el Pi de Puigpelat, el camí dels Retorts, els elements visibles de la mina de l'Arquebisbe, la capelleta de l'Hospitalet i l'Església de Santa Maria, del segle XVIII, amb la capella dedicada a la Mare de Déu de la Llet.

Puigpelat té un element simbòlic molt representatiu: el **Pi de Puigpelat**. És ubicat als peus de l'església, a l'antiga bassa vella, on durant la Guerra Civil s'hi van cremar imatges religioses. El pi original formava part d'un bosc que els pagesos, poc a poc, van anar talant per convertir-lo en una era. Dels pins que van donar vida al bosc sols en van quedar dos que eren molt grans. Un es va perdre en una tempesta, i l'altre, el conegut i imponent **Pi de Puigpelat**, es va convertir en un element estimat i representatiu del poble. El 1935 una forta ventada el va abatre. L'any 1985, 50 anys més tard, Puigpelat plantava un nou pi en recordança de l'anterior a l'entorn conegut com la **Bassa Vella**, on es van cremar les imatges de l'Església durant la Guerra Civil, entre elles, la imatge de la **Mare de Déu de la Llet**. Aquests fets van originar que dues importants icones esdevinguessin símbol de tradició, cultura i història.

Recentment, Puigpelat ha recuperat el **camí dels Retorts**. Aquest antic camí era una de les vies principals del poble; sortia del portal i conduïa cap a Valls i altres pobles de la comarca. És un camí angost per on circulaven persones, carros i mules.

Pel terme de Puigpelat es poden veure restes d'unes construccions -reguladores de pressió atmosfèrica- que corresponen a la **mina de l'Arquebisbe**, del segle XVIII, anomenada així perquè portava l'aigua a Tarragona des del riu Gaià, concretament des del Pont d'Armentera. Alguns trams d'aquesta mina són d'origen romà i corresponen a un dels aqüeductes que proveïa la ciutat de Tàrraco. El Grup Excursionista del Camp de Tarragona, pensant en l'estreta relació de l'indret amb l'aigua des de l'època romana, creà el **Camí de l'Aigua**.

L'Església de Santa Maria data, tal com es pot comprovar a la clau de la llinda de la porta, del 1786 i és d'estil neoclàssic. Acull una lauda sepulcral d'un comanador, fra Bernat Pavia, que es conserva, a l'interior d'una urna, a l'altar de la Mare de Déu. El campanar s'aixeca a la nau de l'Epístola. El temple té una capella dedicada a la **Mare de Déu la Llet**, patrona del poble, de gran devoció.

La capelleta de la Mare de Déu de l'Hospitalet o de La Llet, situada al camí de Vistabella, recorda el convent i l'església de l'Orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem, del segle XII, que acollia la imatge de la Mare de Déu de l'Hospitalet o de la Llet, la qual actualment es conserva al Museu Diocesà de Tarragona. És una talla de fusta d'àlber, d'una peça, que seu sobre

un escambell tallat en el mateix tronc. La verge porta vel curt fins a les espatlles, mantell i túnica d'escot rodó. Al mig del coll, un tall perpendicular deixa al descobert tot el pit esquerre, que alleta l'Infant. La imatge respon al tipus de Mare de Déu de la Llet, una innovació iconogràfica del segle XIII, i presenta bona part de les característiques pròpies de la segona meitat d'aquell segle. La Capelleta es va construir el 1998. Si passeu per allí us recomanem que llegiu el poema-pregària de mossèn Joan Roig que hi trobareu.

El pou medieval

El passat 2 de desembre de 2019, mentre s'executaven els treballs d'excavació previs, es va localitzar un pou de pedra seca d'uns 12 m de fondària i d'uns 2 m de diàmetre interior, amb un diàmetre exterior de 3,25 m, aproximadament, i es va demanar un aixecament topogràfic del pou i una intervenció arqueològica a fi de poder-lo integrar adequadament dins el projecte.

Eix excursionista

Aquesta actuació convertirà l'entorn del Pi de Puigpelat en una icona turística comarcal. A més, per la seva alçada, esdevé un interessant mirador i un estratègic punt de partida de diverses rutes i excursions per la comarca, ja que està ben connectada amb diferents camins, com el GR-172 de Reus a Montserrat, i el Camí de l'Aigua (PR-C 159) que va de Puigpelat a Tarragona seguint el traçat de la Mina de l'Arquebisbe, mina que segueix trams de l'antic aqüeducte romà provinent del Pont d'Armentera, amb un total de 30 Km.

El projecte Alt Camp: història i patrimoni, les arrels d'una terra, inclou un conjunt d'actuacions impulsades per vuit municipis sota el paraigua del Consell Comarcal de l'Alt Camp amb cofinançament dels fons estructurals de la Unió Europea (FEDER) eix 6, tram local i el Pla Territorial de Foment del Turisme de la Direcció General de Turisme. L'import d'adjudicació de l'obra de Puigpelat és de 301.916,55 €, al que s'ha de sumar 26.451,37 € (IVA inclosos), cost de les obres de recuperació del pou. Comptant amb el mes necessari per a les obres de recuperació del pou, el projecte quedarà acabat a finals de juny.